

Jubilejní rok 2012 pro světové dědictví

text Milena Blažková, autorka projektu Poznej světové dědictví UNESCO
foto autorka

JIŽ TŘETÍM ROKEM VÁS ZVEME NA ZAJÍMAVÁ MÍSTA SVĚTA, JEJICHŽ SPOLEČNÝM JMENOVATELEM JE ZÁPIS NA SEZNAMU SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ UNESCO. OFICIÁLNÍ DOKUMENT O OCHRANĚ SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ Z ROKU 1972 SLAVÍ LETOS VÝZNAMNÉ JUBILEUM A DŮVOD K OSLAVÁM MAJÍ I DALŠÍ SUBJEKTY PROPOJENÉ S UNESCO.

Průhonický park patří od roku 2010 též pod ochranu UNESCO (foto Vítězslav Motl)

Když jsme v roce 2010 se seriálem o památkách UNESCO v Cykloturistice začínali, čítal Seznam světového kulturního a přírodního dědictví 890 položek. Dnes je takových míst 936 v celkem 153 zemích a další přibývají, neboť Výbor světového dědictví vybí-

rá z nominovaných míst pravidelně jednou ročně. Výjimečně se přihodí, že některou stávající zapsanou památku Výbor z prestižního Seznamu vyškrtne, a to tehdy, pokud daný stát, ve kterém se památka nachází, nedokáže zajistit její ochranu a původnost.

V roce 2007 postihlo vyřazení ománskou rezervaci zřízenou pro vzácný druh kopytníka oryxe, když její velká část padla ve prospěch těžby ropy, o dva roky později bylo vyškrtáno údolí Labe u Drážďan kvůli kontroverzní stavbě nového mostu.

Čtyřicet let úspěšného dokumentu

Historická fotografie rozřezané sochy faraona, přemístované po částech z chrámu v Abú Simbelu na jiné místo před vzdouvajícími se vodami přehradního jezera Asuánské přehradě, se stala symbolem mezinárodní spolupráce při záchraně vzácných památek. Právě z iniciativy zachránit staroegyptské památky se zrodila Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, která byla přijata Generální konferencí UNESCO v roce 1972. Je jednou z nejznámějších a neúspěšnějších smluv UNESCO (psali jsme o ní v Dovolené na kole v březnu 2010) a letos slaví čtyřicetiny. Připomeňme alespoň stručně, že ukládá smluvním státům vytipovat a zajistit ochranu vybraných kulturních památek a přírodních celků ve své zemi. Dlouhodobý úspěch jí zaručuje fakt, že do ochrany jsou zapojeny nejen státní instituce, organizace a odborníci, ale i široká veřejnost.

Motto: Svět nám nepatří, jen si ho půjčujeme od našich dětí

Panorama Segovie s hradem a katedrálou, součást španělského dědictví UNESCO

UNESCO 2012: 20 let, 12 památek, 1 země

Dalšími jubilanty, kteří budou v roce 2012 oslavovat, jsou města Praha, Telč a Český Krumlov. Naše republika přistoupila k Úmluvě o světovém dědictví ještě jako součást Československa v roce 1991 a první zápis na prestižní Seznam patřil o rok později právě historickým jádrům uvedených měst. (V současné době figuruje na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO z České republiky celkem dvanáct míst.)

Praha se svým jedinečným komplexem památek zarámovaným kulisu Hradčan patří

k nejkrásnějším metropolím světa a od doby osvětleného Karla IV. je považována za jedno z nejvýznamnějších kulturních center střední Evropy. V roce 2010 rozšířil Výbor světo-

Užitečné odkazy

www.whc.unesco.org
www.praha.eu
www.telc.eu
www.ckrumlov.cz
www.kudyznudy.cz
www.ceskojede.cz

KRAJEM PAMÁTEK A VÍNA NA KOLE

Květnové dny znamenají start právě cykloturistické sezony na jižní Moravě. Vydejte se po moravských vinařských stezkách, které tvoří ucelenou síť značených cyklistických tras na území všech vinařských oblastí jižní Moravy. Každá z deseti vinařských oblastí má svou vlastní vinařskou stezku, všechny společně jsou pak propojeny páteří Moravskou vinnou stezkou, vedoucí ze Znojma až do Uherského Hradiště.

V sobotu 19. května 2012 jste srdečně zváni na **Májové putování Modrými horami a okolím** po vinařských stezkách Velkopavlovicka. Od 10 hodin na vás čeká jeden z nejkrásnějších výletů po vinařských stezkách. Na kole nebo pěšky budete moci zažít atmosféru jara mezi vinicemi bez ohledu na vaši zdatnost nebo věk, ochutnat tajemství zdejších vinných sklepů a vyhrát zajímavou cenu.

Tipy na cyklovýlety včetně map jižní Moravy naleznete na webových stránkách věnovaných cykloturistice www.cyklo-jizni-morava.cz, o vinařských stezkách se dozvíte více na www.stezky.cz a informace o cykloturistice v oblasti Weinviertel jsou k dispozici na www.weinviertel.at, nově i v českém jazyce.

Brusio ve Švýcarsku, součást světového dědictví, patří Rhétským drahám, generálnímu partneru výstavy Poznej světové dědictví UNESCO v roce 2012

Na záchraně staroegyptských památek v Abú Simbelu se podílelo kolem padesáti zemí, které věnovaly celkem 80 milionů dolarů (foto archiv UNESCO)

vého dědictví zápis historického centra Prahy o Průhonický park, který koncem 19. století založil hrabě Arnošt Emanuel Silva-Tarouca. Odborníci park řadí k nejužšímu přírodně krajinářským celkům Evropy.

Také o Telči s řadou renesančních a barokních měšťanských domů a překrásným pohádkovým zámekem, které zažily vrchol rozkvětu za doby vlády pánů z Hradce, se mluví jen v samých superlativech. A pozadu nezůstává ani Český Krumlov, příklad středověkého města se zachovanou architekturou více než pěti století, vybudovaný na březích Vltavy kolem původně gotického hradu ze 13. století. Všechna tři historická města připravila v rámci oslav dvacetiletého jubilea od přiřazení ke světovému dědictví vlastní bohatý program (viz webové stránky jednotlivých měst) a zároveň se připojila ke speciální kampani České centrály

cestovního ruchu nazvané UNESCO 2012: 20 let, 12 památek, 1 země (více na www.czechtourism.cz).

Na kole za památkami UNESCO

V jižních Čechách a na Vysočině si při návštěvách pamětihodností a při letošních oslavách UNESCO přijdou na své i cyklisté. Slavné rody Rožmberků a Schwarzenbergů zanechaly po sobě obrovské kulturní dědictví – právem se jižní Čechy pyšní největší koncentrací historických objektů u nás. Hustá síť cyklostezek a cyklotras jednotlivé památky propojuje a činí je snadno dostupnými. Užitečnější než vytipovat pro vás jednu nebo dvě konkrétní trasy (například spojení dvou míst pod ochranou UNESCO, Českého Krumlova a jihočeské vesnice Holašovice prezentující selské baroko, s Blan-

ským lesem) bude jistě doporučení, abyste si připravili zajímavý výlet pomocí plánovače cest na www.jiznicechy.cz sami. Mapu se zobrazenou požadovanou trasou, jejím popisem, délkou, převýšením a odhadovaným časem si můžete vytisknout nebo zadat i do GPS navigace.

Podobně je tomu na Vysočině, která – jak zní její letošní motto – fandí kultuře. Do pátého ročníku cyklistického putování Křížem krázem Vysočinou na kole jsou zahrnuty i památky UNESCO. Je nachystán na první červencový týden (www.region-vysocina.cz).

Svět UNESCO na českých hradech a zámcích

Úmluvu o světovém dědictví, její význam a především fotografie mnoha z těch vzácných 936 skostů bude až do listopadu 2012 připomínat výstava Poznej světové

dědictví UNESCO, další letošní jubilat. Do svého desátého ročníku vstupuje originálním způsobem – nejkrásnější místa světa představí v nádherném historickém prostředí českých hradů a zámků. Malou ochutnávku předvedla již v březnu na hradě Karlštejn.

Co je na výstavě k vidění? Z Evropy například Salcburk, unikáty švýcarského, slovenského i českého dědictví, z Asie indický Tádž Mahal, nepálské Káthmánské údolí, tibetská Lhasa, čínské Zakázané město nebo Dlouhá zeď i další památky země jihovýchodní Asie nebo unikátní přírodní krásy národních parků Severní a Jižní Ameriky, Austrálie a Nového Zélandu.

Výstavu, nad kterou převzala záštitu Česká komise pro UNESCO, již zhlédli účastníci slavnostního odemykání zámku Vizovice 1. dubna při zahájení letošní turistické sezony. Na zdejších zámku zůstává až do konce měsíce. Pokud budete chtít v květnu spojit příjemnou cykloturistiku s poznáváním památek UNESCO, navštivte zámek v Náchodě nebo vejděte do vstupních prostor radnice v Telči na náměstí Zachariáše z Hradce (v Telči budou vystaveny fotografie Českého dědictví UNESCO). Na červen si naplánujte výlet na zámek Kynžvart a v červenci výstavu najdete na zámku v Mníšku pod Brdy nebo na hradě Křivoklát. Křivoklátské zastavení se prodlouží až do konce srpna, výstavu navíc ozdoby zmenšené modely některých světových památek ve vitrínách. Na září našla výstava zázemí v národní kulturní památce Důl Michal v Ostravě, na říjen v Českém Krumlově a na listopad v Praze.

SOUTĚŽ: Vyfotografujte výstavu

Poznej světové dědictví UNESCO

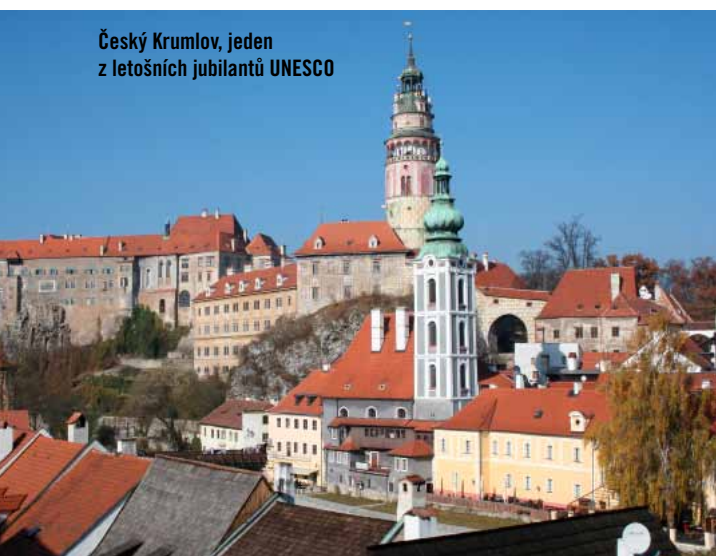
Přečetli jste si pozorně předchozí text? Jestliže ano, můžete soutěžit. Vzhledem k tomu, že časopis Cykloturistika je mediálním partnerem zmiňované výstavy, potěší nás, když se na některé zastavení vypravíte na kole s fotoaparátem a zúčastníte se zajímavé soutěže.

Podmínkou účasti v soutěži je zaslání dvojice fotografií z některého zastavení výstavy Poznej světové dědictví UNESCO: duben – Vizovice, květen – zámek Náchod nebo radnice Telč, červen – zámek Kynžvart nebo Praha centrum Fotoškoda, červenec – zámek Mníšek pod Brdy nebo hrad Křivoklát.

Hrad Křivoklát bude hostit výstavu fotografií světového dědictví UNESCO v červenci a v srpnu 2012

První z dvojice fotografií musíte pořídit přímo na výstavě Poznej světové dědictví UNESCO a druhá z dvojice fotografií zdokumentuje místo (hrad, zámek, město), kde je výstava prezentována. Fotografie opatřete stručným textem/popiskem, hodnotíte se kvalitou i nápad jak u fotografie, tak u textu. Fotografie zasílejte buď v elektronické podobě v dostatečném rozlišení (nejméně 300 dpi) na e-mailovou adresu mediain@volny.cz nebo v tištěné podobě o rozměru 30 x 20 cm na adresu: MEDIA IN, PSC 182 00 Praha 8, Šimůnkova 1606 a na obálku připište Soutěž UNESCO. Nezapomeňte na své jméno a adresu, popř. e-mailové spojení. Uzávěrka soutěže – 25. července 2012. Tři nejlepší z vás získají hodnotné ceny (dozvíte se v příštím čísle Cykloturistiky). Vyhlášení vítězů bude zveřejněno v Cykloturistice číslo 7 (vychází 12. 9. 2012). Vítězná fotografie budou prezentovány v rámci projektu Poznej světové dědictví UNESCO.

Český Krumlov, jeden z letošních jubilatů UNESCO

Památky UNESCO i čekatelé na zápis ke světovému dědictví jsou častým cílem cykloturistů a slovenská příroda k nim rozhodně patří

maxbike

KVALITNÍ KOLA PRO CELOU RODINU

Aras

trekové kolo pánské
cena: 10.490,- Kč

Virunga Jewel

horské kolo dámské
cena: 13.990,- Kč

Kitten SF

dětské kolo
cena: 4.990,- Kč

MAXIMÁLNÍ SPOKOJENOST

Proč zvolit kolo Maxbike?

- nejlepší cena na trhu (poměr kvalita / cena)
- garantujeme termín dodání do 5 dnů
- garanční servisní prohlídka ZDARMA
- perfektní servis díky celorepublikové síti prodejců
- atraktivní design kol - vybere si skutečně každý!
- tradice a zkušenost - jsme český výrobce, máme bohaté zkušenosti, působíme od roku 1994
- sami si můžete určit, z jakých komponentů bude kolo sestaveno

Zaregistruj se a staň se **VIP** zákazníkem

WWW.MAXBIKE.CZ